

KÜLÜGY-HADÜGY

Budapest, 1914. július 19-én.

HETI SZEMLE

I. évfolyam, 13. szám

Szerkeszti: Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Népszínház-utca 16

Előfizetési ára: negyedévre 4 K, egész évre 16 K. Egyes szám 30 fillér. Vasárnaponként jelenik meg. Telefon: József 51-15

LEGFELSŐBB KÉZIRAT.

Ő császári és apostoli királyi Felsege a következő legfelsőbb kéziratot méltóztott legkegyelmesebben kibocsátani:

„Kedves rokon, Frigyes főherceg gyalogsági tábornok ur!

„Mint legrangidősebb hadseregfelügyelő legfelsőbb Haduri rendelkezésem alá helyezem.

A katonai hatóságokhoz való viszonyát külön utasítás szabályozza.

Midőn ennek folytán kedvességedet az osztrák honvédség főparancsnoksága alól felmentem, indítatva érzem Magam ezen állásában 7 esztendőn át teljes odaadással és legjobb eredménnyel kifejtett tevékenységéért Köszönetemet és legmelegebb Elismerésemet kifejezni.

Kelt Bad Ischl-ben, 1914. évi július hó 12-dikén.

FERENC JÓZSEF s. k.
Báró Hazai Samu s. k.

A katonai védőket kinevezték.

Mint megbízható forrásból értesülünk, a cs. és kir. hadügyminiszter és a m. kir. honvédelmi miniszter, az igazságügyminiszterrel egyetértőleg, mindazokat az ügyvédeket kinevezte katonai védőkül, akiket az ügyvédi kamarák erre a tisztségre, saját jelentkezésük alapján fölterjesztettek. A kinevezett ügyvédek száma kamarák szerint csoportosítva a következő: Budapesti 245, Szeged 53, Temesvár 50, Pozsony 34, Kolozsvár 29, Kassa 26, Arad 38, Pécs 19, Szabadka 22, Máramarosziget 21, Kecskemét 10, Marosvásárhely 10, Fiume 4, Nagyszében 18, Balassagyarmat 10, Zalaegerszeg 14, Székesfehérvár 9, Debrecen 18, Szombathely 12, Brassó 11.

ooooo

A francia hadsereg belső bajai.

Szemelvények a francia szenátus július 13-án és 14-én tartott ülésein elhangzott beszédekből.

A francia szenátus július 13-án egy törvényjavaslatot tárgyalt, amely feligocsitja a hadügyminisztert és a tengerészeti minisztert, hogy a honvédelem szükségleteinek megfelelően bizonyos kiadásokat megtelessenek.

Ebből az alkalomból a hadügyi előadó, Charles Humbert a francia honvédelem ügyét igen szomorú színben festette le. Természetes, hogy a francia hadsereg gyengeségi állapotának oly őszinte beismerése egész Franciaországban fájdalmas feltűnést okozott. Különösen lesújtó volt az összehasonlítás, amelyet Humbert szenátor a francia és a német hadsereg között vont.

Beszédének elején Humbert szenátor kijelenti, hogy bármilyen fájdalmas is lesz az, amit mondani fog, Franciaországnak mégis meg kell tudni az igazságot.

Elhitették az országgal, hogy mivel a 3 évi szolgálatot behozták, a hadseregnek oly nagy a létszáma, hogy minden támadást visszaverhet. Valóságban a háboruban nem a szám viszi a főszerepet, ehhez még gondos szervezés és felszerelés is szükséges. A német katonai törekvés ettől a szellemtől van áthatva. A francia hadsereg nincs áthatva ennek a törekvésnek a fontosságától, legalább is ami a főszerelés tökéletesítését illeti, nem.

Humbert szenátor megemlíti, hogy ő a főszerelés tökéletesítésére már 1912-ben felhívta a kormány figyelmét. Megemlíti, hogy a főszerelésre vonatkozó programokat nem mutatták be a szakbizottságoknak, sem a Hadügyi Főtanácsnak. El akarták leplezni az igazságot az ország és a képviselőház előtt.

A titkolózás, amelybe a hadügyminiszteriumban burkolóznak, csak a tehetetlenség és az üresség elleplezésére szolgál.

A megszavazni kért hadügyi költségek arra szükségesek, hogy főszerelésünket tökéletesítsük. De ezek a kiadások távolról sem lesznek elégségesek arra, hogy a németek tökéletes felszerelését utólérhessük.

Tábori tüzérsgünk azon az uton van, hogy rövid idő múlva erősen alatta fog állani a német tüzérsgnek. Nincsenek tarackjaink, holott ezek szükséges-

sege általában el van ismerve. Evvel elterjedtben Németország elsőrangú anyag fölött rendelkezik. Jőformán semmit sem tudunk a németek nehéz tüzérsege ellen állítani.

Amíg mi megelégszünk a folytonos kísérletezéssel, a többi ország ellátja magát a szükséges eszközzel és hasznot húznak a mi tapasztalatainkból, melyek nekünk nézve teljesen értéktelenek.

Igy lehetséges azután, hogy tüzérsgünk, amely a legjobb volt a világon, jelenleg jóval alatta áll a német tüzérsgnek.

Nem jobb a helyzetünk a vártüzérseget illetőleg sem. Csak elavult és különböző típusu ágyúink vannak.

Százmilliót kérnek tőlünk, hogy a tüzérsegi anyagot ujja lehessen szervezni. Azt a tarackot, amelyet rendszerezíteni akarunk, Franciaországban 1910-ben találták fel. Ez Német- és Oroszországban már használatban is van. Nekiünk csak később lesz meg.

A műszaki katonai bizottság képtelen megmondani, hogy milyen típusu nagy távolságra lövő és nagy átütő erővel bíró lövegeket kellene rendszeresíteni. Mindenféle felfedezést, amely nem az ő körükből indult ki, visszautasított, az általuk javasolt anyag pedig az első kísérletnél csődöt mondott. A francia ipar sikereiből mindenki hasznot húzott, csak mi nem.

Az erődített helyek parancsnokai már évek óta kérik, hogy felszerelésüket egészítsék ki. Évek óta kérik, hogy a régi lövegeket újakkal cseréliék fel. Ez irányban nem történik semmi sem. (Ez csak pénzkérdés, szolt közbe Messimy hadügyminiszter).

Százmilliókat kérnek tőlünk, felett Humbert szenátor, oly ágyukra, amelyeknek még csak a modeljük sincs meg, és semmit sem kérnek azokra az ágyukra, amelyek gyártását akár holnap meg lehetne kezdeni.

Tüzérsegi löterünk egyáltalán nincs is.

Az erődített helyek parancsnokai ismételtelen jelentették, hogy összeköttetés hiján az egyes erődök nem tudnak egymással érintkezni. Van egy hadtestparancsnok, aki ezt még százados korában jelentette. A francia ipar sokkal jobb páncéltornvokat szállít a külföld-

nek, mint a francia hadseregnek.

Szaporítani akartuk lövegeink számát és jelenleg éppen ott állunk, mint 1907-ben.

Még mindig csak tanulmányozzák a mozgókonyhák és az egyenruha színének kérdését. Tanulmányozzák a bakancsok kérdését és 2 millió pár hiányzik belőlük.

Háboru esetén a mi gyalogosaink ayal a bakancscsal indulnak el, amelyik a lábukon van és egy fél pár könnyű cipővel a hátbőröndben, amit 30 év előtt gyártottak.

E tekintetben Németország gyalogosai úgy vannak felszerelve, amint azt Napoleon öhajította. Mindegyiknek 3 pár bakancsa van.

Valamennyi európai hadsereg el van látva hordható sátorral, csak a mi gyalogosunk kénytelen a szabad ég alatt aludni.

Hitelt kérnek, hogy a hordozható hidakat az új vasuti anyagfelszereléshez lehessen átalakítani. Jelenleg még ahhoz sem rendelkezünk elég anyaggal, hogy a Moselen vagy a Rainán átkeljünk. Uszályhajókra számítanak. Kérdés, lesznek-e, amikor szükség lesz rájuk.

150 milliót kérnek az erődítésekre. Valamennyi erőd Toul és Verdun között, egynek a kivételével 1875-ből származik. Javítani egyáltalán nem javították őket, ellentálló képességük tehát elégtelen.

Milyen erkölcsi hatást gyakorolna a lakosságra, ha ezek közül az erődök közül egy rögtön a hadjárat kezdetén elesne.

Németországban valamennyi keleti erőd a legjobb állapotban van. Az erődöket az ostrom-tüzérség fejlődéséhez képest átalakították. Metzét nem is lehetne bombázni, amíg a 12 kilométerre fekvő első védelmi vonal át nincs törve.

Végső következtetésem az, hogy azokat a milliókat, amelyeket tőlünk a parlamentben a honvédelem ügyére kértek, haszontalanul pocsékolták el.

A drótnélküli táviró, amelyre 3 milliót kérnek, ugyszólván nem is működik. A mi keleti állomásaink nem működhetnek, mert a metzi állomás sokkal erősebb. Háboru esetén Verdun nem érintkezhetik sem Toul-lal, sem Maubeuge-el, sem Párisal, sem valamely tőle 30 km.-re levő haderővel.

Verdunban a kormányozható léghajók céljaira egy hangárt építettek, ami 2 millióba került. Ez a hangár olyan helyre épült, hogy a kiiövő vagy bemenő léghajók folyton abban a veszélyben vannak, hogy a közellevő házakon széttépődnek.

Partvédelem ugyszólván nem is létezik.

A hadsereg kiképzése hiányos, mert nincs elegendő tisztünk és altisztünk. Hiányoznak a gyakorló táborok. Ha minden jól megy, úgy 1918-ban a felével fogunk rendelkezni annak, amire okvetlen szükségünk van, a baj valódi oka az, hogy a hadügyminiszterek folyton váltakoznak.

(30 hónap alatt két miniszter volt,

szól közbe Messimy hadügyminiszter).

A hadügyminiszter válaszában elismeri, hogy a felhozott fogvatékok nagy részükben tényleg fennállnak és a hiányok okát az előbbi hadügyminiszterekre tolja. Okmányokat olvas fel, amelyek szerint a hadügyminiszterium kérését a pénzügyminiszterium mindig megtagadta. 1913-ban, az akkori hadügyminiszter, Étienne, 500 milliót kért és csak 30 milliót kapott. Ami a tüzérséget illeti, nem áll, hogy a francia tüzérség alacsonyabb színvonalon állana a németénél. Szerinte a 75. évi mintájú tüzérségi anyag jobb, mint a jelenlegi német. Elismeri, hogy Toul és Verdun drótnélküli táviró felszerelése gvengebb mint Metz-é és így ez utóbbi kényére van kiszolgáltatva.

Végül elfogadják a hadügyi bizottság javaslatát, amely szerint a szenátus megbizsa a hadügyi bizottságot, hogy az új ülésszak kezdetekor a hadsereg felszereléseiről részletes jelentést terjesszen be.

~~~~~

Az egész Balkánon nincsen ma ember, aki ne gyászolná szülőjét, testvérét vagy valamelyik jó barátját és nincsen család, amelyiknek valamely megcsontított tagja rémülettel ne beszélne azokról a szenvedésekről és nélkülözésekről, amelyeken sebesülése után a szállítás közben és később az ápolás hiányában keresztül kellett mennie és amelynek társai közül olyan sokan áldozatai lettek. Segítsünk addig, amíg nem késő! Támogassuk a Vörös Kerest humánus törekvéseit.

~~~~~

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Külügy — Hadügy“ heti szemlére, mely rövid fennállása alatt nemcsak az érdekelt körök elismerését nyerte el, hanem változatos és friss tartalmával, megbízható értesüléseivel és izléses kiállításával az egész monarchia sajtójának osztatlan tetszését vivta ki: július hó 1-vel új előfizetést nyitottunk.

A „Külügy — Hadügy“ heti szemlét: piskárkosi Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás, vezérkarnál beosztva volt ny. százados szerkeszti, munkatársai a legkiválóbb tollu külügyi és hadügyi szaktekin-télyek.

Előfizetési ár: negyedévre: 4 korona. Mutatványszámot készséggel küldünk.

A „Külügy — Hadügy“ kiadóhivatala

VIII., Népszínház-utca 16.

Telefon: József 51—15.

A Földközi tengeri kérdés.

II.

(Dr. Sz. L.) *A Földközi-tenger az angol világtorgalom ütőere, az Indiába vezető legrövidebb út, — a franciák utánzállítási vonala, összeköttetés az anyaország, Marokkó, Algeria és Tunisz közt, — a Földközi-tenger az olasz, a magyar, osztrák, görög, török és spanyol tengeri hajózásnak legfőbb színtere, — ez államok külkereskedelmének közvetítő terrenuma, — a keleti kérdés megoldásáért megvívandó tengeri csaták hadszíntere, s a Fekete-tengerbe zári orosz flotta örök vágya . . .* Érdekes megtudni tehát azt, hogy ezek az egymásra agyarkodó ellenfelek, háboru esetén mily tengeri haderőt tudnak érdekeik védelmére kiállítani. A francia önértel, mely a Földközi-tengert egykor Franciaország tavának nevezte, meglehetősen alább hagyott; ma már megelégszik azzal, ha az egyesült magyar-osztrák-olasz hajóhad erejét elensulyozni tudja.

Hajónada a kiváló Lapeyriére tenger-nagy parancsnoksága alatt 13 páncélosból áll. Ezek közül 2 superdreadnought, (a Courbet és a Jean Bart), mindkettő igen erős harcegység, jó tüzérségi felszereléssel, 12 háromszázöt milliméteres és 22 száznegyven milliméteres ágyuval; vizelszorításuk 21,000 tonna, sebességük 21 csomó.

Azután: 6 Danton-típusú dreadnought, melyeket annak idején úgy Franciaországban, mint a külföldön élénken megkritizáltak, hátrányukul róván fel, hogy kevés a tüzérségi felszerelésük. 4 háromszázöt és 12 kétszáznegyven mm.-es ágyu van rajtuk; 18,000 tonna a vizeltolódásuk és 19 csomó a gyorsaságuk.

Hozzájuk sorol 5 olyan csatahajó, melyek nem dreadnoughtok ugyan, erős felső páncélozásuk és felszerelésük folytán azonban bármilyen modern csatahajó támadásának ellenállhatnak. Ezek közül a Patrie és République, 4 háromszázöt és 16 százhatvannégy mm.-es ágyuval, a Verité, Justice és Democratie pedig 4 háromszázöt és 10 százkilencven mm.-es ágyuval van felszerelve. Gyorsaságuk 19 csomó.

Összesen tehát: 2 superdreadnought 6 dreadnought és 5 dreadnought értékű páncélos a francia Földközi-tengeri hajóraj nagy csatahajóinak létszáma.

Ezzel szemben Olaszország Amerd d'Asze ellentengernagy parancsnoksága alatt 7 páncélost állíthat csatasorba.

Ezek közül 3 (a Dante-Alighieri, a

Guilio Cesare és a Leonardo da Vinci) superdreadnought, 13 háromszázöt, 18 százhusz és 16 hetvenöt mm.-es ágyuval, 21,500 tonna vízeltolással és 23 csomó sebességgel.

A további 4 (a Regina Elena, a Vittorio Emanuele, a Napoli és a Róma) 12,425 vízeltolással bíró, erős páncéltornyokkal felszerelt, igen erős harc-egység, melyeknek egyedüli hátránya, hogy a vizalatti részek gyenge védelmet nyújtanak. 2 háromszázöt, 12 kétszázhárom, 12 hetvenöt mm.-es ágyu van ezeken a hadihajókon, melyeknek sebessége 21 csomót tesz ki.

Összesen tehát: 3 superdreadnought és 4 dreadnought értékű páncélos.

A monarkia szolgálatában 3 új superdreadnought áll: A Viribus unitis, Tegethoff és a Prinz Eugen (22,000 tonna

billentjük azonban a mérleget, ha arra gondolunk hogy az egységesen vezényelt, kiképzett és felszerelt francia flotta, két állam különböző kiképzésben részesült és csak ad hoc egyesített flottájával kerül szembe. Ez a franciáknak nagy stratégiai és harcászati előnyöket nyújt.

A jelenlegi egyensúly a közeljövőben sem változhatik meg.

Még a folyó évben, kész lesz 2 francia superdreadnought: a France és a Paris. — De ugyanerre az időre bevonul az olasz hajóhadhoz a Cavour.

1915-ben szolgálatba lép a francia Provence és a Lorraine; ugyanakkor kész lesz a magyar Szent-István, az olasz Duilio és az olasz Andrea Doria.

A franciák megkezdték építeni a Gascogne, Languedoc, Flandre és a Nor-

ellen van irányítva.

Érzi is ezt az entente-társ Franciaország, s ez okból keresi a spanyolok és görögök kegyeit.

Spanyolországnak jelenleg csak egy dreadnought-típusú hajója van, az Espana, de nemsokára kész lesz a múlt évben vízrebocsájtott XIII. Alfonso, dokkban van az I. Jaime és meg van szavazva még egy negyedik dreadnought is. Az Espana, XIII. Alfonso és I. Jaime 8 háromszázöt és 20 százkető mm.-es ágyuval szereltettek fel, a negyedik hajó tüzértérségi felszerelése erősebbre terveztetik, amennyiben 8 háromszáznegyvenhárom mm.-es lövege lesz.

Görögország Törökországgal versenyez. Tengeri haderejük körülbelül egyenlő és egyenlő is marad, mert az

vízeltolás, 12 háromszázöt, 12 százötven mm.-es ágyu). E hajók nagyon hasonlítanak az olasz Dante-osztályhoz.

Rajtuk kívül rendelkezésre áll 3 páncélos: az Erzherzog Ferdinand, Radezky és Zrinyi, a francia Danton-osztályhoz hasonlóak (14,000 tonna vízeltolással, 20 csomó sebességgel, 4 háromszázöt, 8 kétszáznegyven és 20 százhusz mm.-es ágyuval). Burkolásuk francia hajókénál jóval gyengébb, mindazonáltal félelmetes harcerőknek tekinthetők.

Összesen tehát: 3 superdreadnought és 3 dreadnought értékű páncélos.

Adott esetben szembe kerülne tehát egymással;

francia részről: 13 páncélos, köztük csak 2 superdreadnought;

magyar-osztrák-olasz részről: szintén 13 páncélos, köztük azonban 6 superdreadnought. Így a nagy csatahajókat tekintve, jelenleg a számbeli egyensúly meg volna. Okvetlenül a franciák javára

mandia dreadnoughtokat. Olaszország építi a Dandolo-t és Morosini-t; A monarkia pedig az elmúlt delegációknál szavazta meg 4 újabb dreadnought építését.

Hasonlóan fegyverkeznek, építkeznek a többi államok is.

Anglia a Földközi-tengeren levő hajóraját fokozatosan erősíti. 8 páncélos csatahajó és 4 páncélos cirkálóból álló haderőt szándékozik e tengeren tartani. Hajóinak legnagyobb egységei a 18,000 tonna vízeltolással bíró és 8 háromszázöt mm.-es ágyuval felszerelt „Invicibles” lesznek.

Teljesen bizonytalan, hogy ez a kis hajóraj háboru esetén ki ellen lép fel. Az angolok a saját érdekeiknek védelmére tartják itt e haderőt. Hajórajuknak a magyar, az osztrák és az olasz kikötőkben tett tüntetően barátságos látogatásai arra a gondolatra készítetnek, hogy a Földközi-tengeri hajóraj inkább a Fekete-tengerből kifelé törekvő orosz

Aegei-tengeri hegemóniáért való versengésben, fegyverkezésben egyik a másikhoz alkalmazkodik.

De mivel a fegyverkezést, a rengeteg milliókat követelő flotta-fejlesztést nem lehet ad infinitum folytatni, mert az államok és népek anyagi erőforrásai kimerülnek, önkénytelenül is arra kell gondolnunk, hogy a túlfeszített és lázas fejlődésnek ki kell robbannia egy erőszakos tényben. Nem késlekedhet már soká a borzalmak nagyszerű és véres színjátéka, amelynek szimpada a Földközi-tenger, zenéje az aknák robbanása és az ágyudörgés, illuminációja égő hajók máglyafénye, nézőközönsége a világ, díja Európa megváltozott térképe és szigorú bírálója a világhistoria.

1870—71-ben a németek 700.000 főnyi állományból 550.000 ember kereste föl a kórházakat a háboru folyamán, noha különös ragály nem uralkodott. Támogassuk a háborus borzalmakat enyhítő Vöröskereszt-egyletet!

Hartwig Nikoláj tömzsi szláv feje ráhanyatlott Giesl Wladimir vállára. Elpihent ott, tehetetlenül és szeliden az ellenség, a rettegett bajkereső, mint egy alvó gyermek. Hartwig Nikoláj halálos ellenségünk volt, amíg élt és a Sors ki nem fürkészhető akaratából ezt az ellenséges életet ott fejezte be a mi képviselők karjai között. Éveken át az ő biztatásából fiúlt a szerb boszorkánynőgyha kohója, ő volt a nagyszerb eszme és az osztrák-magyargyűlölet energikus inkarnációja. És a gyűlöletet, vérszt, ellenségeskedést jelentő bozontos szakáll, ime, békésen elpihent ott, ahol gyűlöletének minden ereje összpontosulhatott, az osztrák-magyar követ vállán. A mi trónörökösünk annak a nagyszerb tébolynak esett áldozatul, amelyet Hartwig Miklós képviselt. És 13 nappal az imperialisztikus habsburgi eszme megtestesítője után, osztrák-magyar területen hanyatlik le az a fő, amely véres gyűlöletet szított ez ellen az eszme ellen. A fölöttünk álló hatalom csodálatos, fatális, rejtelmes játéka ez.

... De a királygyilkosok nációja egy természetes halállal kimult emberi élet utolsó lehetét is gyilkosságra, ellenünk való gaz merényletre akarta kihasználni. Belgrádban elterjesztették azt a nevetséges hirt, hogy Hartwig követet a mi követségünkön eltették láb alól . . . Komitácsik érkeztek ugyanakkor Belgrádba és minden el volt már készítve arra, hogy az osztrák és magyar alattvalókat, az osztrák-magyar követséget megrohanják, megismételve az emberiség történetének legvéresebb borzalmait. Az orgyilkosok nemzete saját céljaira akarta kamatoztatni Hartwig halálát. Szilaj örületében s fanatikus gaszágában egész Európával, a népjogokkal, Istennel és emberrel szembehelyezkedik ez a komitácsi-had, amely minden ünnepet, az öröm és a gyász minden nyilvánulását alkalemnak tekint arra, hogy vérszomját kielégítse. A kozsovopoljei nemzeti ünnep 3 hét előtt Ferenc Ferdinánd és szépséges felesége életét követelte áldozatul . . . Hartwig Miklós temetése pedig csak úgy lett volna stilusos, ha osztrák és magyar alattvalók megcsontított hullái, megkínzott nők és elevenen nyársra huzott gyermekek szegélyezik a gyászmenet

utját. Hiába minden cáfolat, ez készült Belgrádban. Giesl Wladimir báró diplomatához méltó éberséggel vette észre és katonához illő, ellentmondást nem tűrő energiával akadályozta meg a készülő kannibáli borzalmakat. Egy ember elszánt erélyessége, a monarchia egy komoly szava elég volt arra, hogy a komitácsik bátorsága visszabujjon a kloakába. A véres éjszaka rémségei elhalasztódtak, de nem multak el. Ezt a kigyófészket, amelyet Szerbiának hívnak, a boszu nevében és a védekezés jogán el kell tipornunk. Meg kell mentenünk határainkat és Európát, amelynek örei és védbástyái vagyunk, állandan betegségtől és állandó szegényfoltjától.

Wied Vilmos herceg birodalmának határa jelenleg a várost övező földcsánc. De maga a város sem teljesen és föltétlenül övé. Durazzó, mint azt már régen megirtuk, tele van árulókkal és éjszákánként élénk fényjeleket váltanak Durazzó hű polgárai a fölkelők rasbuli hadállásaival. Európa elhagyta Vilmos herceget, akit minden oldalról fegyveres pártütés, alattomos intrika és gaz árulás vesz körül, mióta partra lépett az albán kikötőben. Európa küldte, de hatalmat nem adott neki. És a független albán fejedelemség sorsa ezzel eldőlt.

Az epiróták, megszegve a korfui egyezményt, ismét harci tevékenységet kezdtek, természetesen görög tisztek vezetése, görög géppuskák támogatása mellett. Erről a görög hivatalos világ nem akar tudni. Csak szemet huny előtte. Alattomos és perfid módon üt a balkezevel oda, ahová a jobbkeze barátságosan int. És behunyja a szemét ott, ahol nem volna szabad. Görögország tengerérsége az Adriát akarja, különösen az Adria bejáratát. Ezért mozgatja meg internális erőit az epiruszi mozgalmakban, hogy a független albán királyságot semmivé tegye és a meggyöngyült albán földdarabon megvethesse a lábát, sanda szemével az Adriát figyelve. Az Adriára éhes Görögország akciója azonban valószínűleg balul üt majd ki. Olaszországot tudatára ébresztette annak, hogy az Adria uralmát az osztrák-magyar monarchiával együtt kell megvédelmeznie. És Aliotti urék erre teljesen elhallgattak Durazzóban. Megszünt a monarchia ellen minden olasz intrika Albániában és Itália ezekben a percekben, amikor a görög kapzsiság és a délszláv barbárság az Adria vidékét veszélyezteti — erősen áll monarchiánk és a hármasszövetségi politika mellett. Az utolsó napokban nagy tömegekben hiv-

ták be az olasz tartalékosokat. Ez a mozgalom, amely náborus láz forróságával rohan végig Olaszország testén, nyíltan Görögország ellen irányul. Az olasz hadihajók kürtői meg fognak jelenni az Aegei-tenger bejáratánál, igen egészséges lehülést, kellemes levegőváltozást okozva a tulfütött hazánokhoz hasonlatos lázas balkáni koponyák vidékén . . .

Az elmúlt hét egyik legnagyobb szenzációja az, hogy a francia szenátus komoly és higgadt gyülekezetében megvádolták a francia kormányt, hogy a hadsereg egyáltalán nincsen elkészülve a háborura, a német tüzérség jobb, aránytalanul jobb, mint a francia és a keleti határ védelme elégtelen. A szenátusban a hadügyi előadó, Humbert szenátor maga állott elő a váddal. És erre következett a legnagyobb meglepetés. Messimy hadügyminiszter beismerte, hogy a vádak igazak. A francia lapok vehemens támadást intéznek a kormány ellen és kijelentik, hogy a hároméves szolgálati idő követelése, úgy látszik, csak a kormány által elkövetett hibák palástolásárára, a rossz vezérkar és a rossz hadsereg, a korrumpált honvédelem és a rossz kiképzésű csapatok szomorú tényeinek elleplezésére szükségesek. — Mikor Európa háborus lázban remeg és az orosz imperialista eszme minden sötét terve számára örökös hátvédnek áll készséges szövetségesül a francia politika és a francia hadsereg különösen érdekesek ezek a nyílt, leplezetlen vallomások. Mi ismételten rámutattunk már arra, hogy a hármasszövetség hadserege kvalitásban sokkal különb, mint a hármasszövetség erői. És a francia politikai harc a maga leplezetlen őszinteségében csak megerősíti véleményünket. És nagyon igaza van tekintélyes párisi „Eclair“-nek, amikor azt mondja, hogy Poincaré elnök pétervári utjának előestéjén nagy jelentősége van ennek az országos veszekedésnek. Minő sajnálatos és baljóslat előjátéka ez annak a diplomáciai aktusnak — írja a párisi újság — amelyet Oroszországban készült. És mennyi milliót fog majd követelni Franciaországtól, mennyi új hadi terhet kíván majd az Atyuska — írjuk mi — franciáktól, mennyit kíván majd a francia ügyvivőjétől, francia helytartójától, francia köztársasági elnöktől, hogy e a sok hibát reparálni lehessen és a francia haderő alkalmasabb szerszámmal legyen az orosz politikának.

Huerta Victorio lemondott és családjával együtt hajóra száll, hogy Európa biztosabb és hűvösebb talajára kövesse már előbb biztonságba helyezett millióit. A naiv lelkek most már azt hinnék, hogy Mexikóban béke lesz. Denogy is lesz. Most majd azon fognak verekedni, hogy Villa, Carranza, vagy Obregon leszen-e ur a Karbajal elnök háta mögött? És ha valamelyik győzni fog a politikában, akkor a másik, esetleg a másik kettő vagy három fog elégedetlen és lázadó elemekből csapatokat szervezni, hogy elkergesse egy hazug jelszóval, de valóságban a saját zsarnoki céljai miatt, saját egyéni uralomvágyából azt, akinek működése egészen mellékes és a büne az, egyedül csak az, hogy uralkodik. — Mexikóban nem konszolidálódhatnak az állapotok. Mexikó éppen úgy, mint Európa testén Szerbia, veszedelmes tüziészek, amely már erősen veszélyezteti az Egyesült Államok békéjét. És meg vagyunk győződve arról, hogy a yankee-köztársaság ki fogja operálni testéből a fekélyt, békét teremt Amerika földjén, amint a monarchia is kénytelen lesz előbb-utóbb saját biztonságának véres áldozatot hozni és kifüstolni Európa darázs-fészekét.

Budapest, 1914. július 17.

ssa.

A hegyi tüzérség új ágyuja.

Kalinovik, 1914. június 25.

Széles uton, keskeny völgyön, szédítő magasságokon keresztül, gyönyörű erdők s kopasz karszt-sziklák között rogtog az automobil Sarajevóból Kalinovikba. Kicsike kis falu és mégis nevezetes: a hegyi tüzérség egyetlen lövőkölője. Neve különösen az utóbbi időkben szerepelt sűrűn az újságokban, összefüggésben a mult héten befejezett kísérletekkel, melyek a hegyi tüzérség védő fegyverének megállapítását célozzák. S bár a kísérletek eredménye általában — mint katonatechnikai kérdés — nem a nagy nyilvánosság elé kerül, mégis, a nagyközönség érdeklődését felkeltendő, — egynéhány szóval megemlíteni kívánom a kalinoviki kísérletek eredményét. Röviden rámutatok arra is, miért és mennyiben nem megfelelők a hegyi tüzérség eddig használatban volt lövegei?

A hegyi tüzérség ágyuja a szétszedhető és 3 málhás állaton tovaszállítható 7 cm-es 99 M. hegyi ágyu volt, amely egyébként az első hegyi tüzerdandár idejénél még most is használatban van. Legfőbb hátrányai: a modern lövegek főkélléke, a visszasikló cső s a távcső hiányzanak, ami egyrészt gyors tüzelést, másrészt a közvetett irányítást nehezíti meg; ez a hátrány a

védőpajzsok alkalmazását lehetetlenné teszi, ami eltekintve, hogy a legénységnek némi védelmet nyújtana puska-golyók és srappellszilánkok ellen, megfosztja a kezelő legénységet a biztonság érzetétől s így a löveg nyugodt és pontos kiszolgálását ugyyszólván lehetlenné teszi. A 7 cm-es hegyi ágyu tehát elavult löveg. Érezte ezt a hadvezetőség is, miért is az 1908-as év krízise idején, hadseregünk „Irang” periodusában, mulhatatlanul szükségesnek vélte egy modern löveg konstruálását; így keletkezett a 7 cm-es hegyi ágyu 8. és 9-es mintája. Eme két löveg-nél az imént felsorolt s a 99-es mintájú ágyunál talált hiányok kiküszöböltettek, mert mindkét ágyu körbenlátótávcsővel szereltetett fel, hátrasiklócsövű és páncélja is van. Ilyen ágyukkal látta el hadvezetőségünk a Bosznia, Hercegovina és Dalmáciában elhelyezett hegyi tüzezredeket.

Bár ezen lövegek a 99-es mintával szemben óriási haladást mutatnak fel, ahhoz mégsem elég jók, hogy az egész hegyi tüzérség ezekkel szereltesse fel. Hogy a legfőbb hibáját emlitem fel: a távcső függ az ágyucső helyzetétől és viszont. A modern lövegek irányzékának a cső mozgásától függetlenül kell a célra irányíthatónak lennie és pedig úgy a távolságot, mint a terepszöveget tekintve. Azonfelül az irányzék egyrészt nem erősíthető meg annyira, hogy tengelye a beállítás és célzás alkalmával ne mozogjon, másrészt pedig a szemlencse felül van elhelyezve, tehát az irányzónak felülről kell a távcsőbe belenézni; viszont az ágyucső helyzetét megváltoztató csavar a távcsőnél mélyebben fekszik, ezt pedig a célzással egyidejűleg kell forgatni, amit egy nagyobb távolságra való beállításnál, amikor az irányzék magas helyzetben van, egy közepes termetű ember csak nehezkese tud megtenni. Így hát az irányzék nem pontos s azonfelül, nem mindig kézhezálló. Az ágyu berendezése egyébként túl sok munkát ró a lövegirányzóra s azonfelül, mert lövegtalpának hajlásszöge kicsiny, magasabban fekvő célokra a föld kiásása elkerülhetetlen, ami a tüzelés gyorsaságának a rovására megy.

Ezek voltak tehát főleg azok a körülmények, melyek a szakköröket egy új szerkezetű ágyu előállítására indították. Ez a feladat azonban nem könnyű, mert egy használható hegyi ágyunak sok speciális követelményt kell kielégítenie. Általános szempontból: kell, hogy könnyen szállítható legyen és pedig úgy saját tengelyén (jó utakon gyors előrejutás végett), mint málhás állatokra felmálházva; könnyűnek azonban mégse szabad lennie, mert különben a tüzelés alatt nem áll elég szilárdan mindezen felül mentes legyen azoktól a hibáktól, melyek a 8. és 9. mintájú lövegeknél felmerültek. Ezen követelményeknek eleget teendő, a szakkörök a legkülömbözőbb, előre- és hátrasiklócsövű ágyukkal kísérleteztek, míg végre a hadvezetőségünk kivétel céljából két típusnál állapodott meg. Ezen

két típus mindegyikét erős kipróbálás alá vette s a kipróbálás egyik aktusa volt a mult héten Kalinovikban megtartott harszerű lövőgvakorlat.

A két típus egyike 7 cm-es hegyi ágyu, melynek általános berendezése olyan, mint a 10 cm-es 10. mintájú hegyi taracké. A másik 7.5 cm. átmérőjű, csöve két külön összerakható részből áll: a tulajdonképeni csőből és az u. n. köpenyből, melyek mindenike külön állaton szállítható. Mindkét konstrukció a jelenlegi fegyver-technika összes vívmányai szemmel tartásával készült, a 7.5 cm-es ágyunak azonban katonai irányadó körökben sokkal több híve van. Oka ennek egyrészt az erősebb, nagyobb hatóképesség a célban, másrészt a nagyobb súly, tehát a nagyobb stabilitás. A 7 cm-es 99. mintájú ágyu súlya 305 kg., a 8. mintájúé 399 kg., a 9. mintájúé 467 kg., ezen köpenyeges ágyué pedig 600 kg.-on felül van.

Bár a szakkörök meg vannak győződve arról, hogy az ágyu konstrukciója kiváló, a megtartott próbálások eredménye az elégegett bizalom helyességét igazolni nem tudta. Ezen körülmény azonban nem konstrukcióhibára vezethető vissza, hanem egyéb tényezőkre. Ezek közül különösen kétőt kívánok kidomborítani. Az egyik: Négy nap alatt kellett a 8 nyalvű legénységet az új ágyu használatára betanítani. Hogy ez az idő mennyire rövid egy teljesen új löveg pontos és hibátlan kezelésének elsajátítására, azt felesleges bővebben fejtegetni. A másik ok: Az egyik ágyuból az azt előállító gyár már több száz lövest leadott, a másiktól csak százegynéhányat, az egyikből meg alig 20-at, így tehát különbségek adták elő magukat a hordtávolságban, amelyeknek pedig nem szabadna előfordulniuk. Épp ezért nem szabad az új ágyukról elharmarkodott kritikát adni. Jelenleg Trebinje mellett vannak kipróbálás alatt, onnan Dél-tirolba viszik őket, ahol a Rittnerhornon fog elhangzani a döntő szó; várjunk a kritikával addig.

Az új ágyu rendszeresítésével a hadvezetőség azt is tervezi, hogy a hegyi tüzérség egyenruháját megváltoztatja, a gombokra és a hajtókára a Landeschützenekéhez hasonló havasi gónár kerülne. Szó van továbbá arról is, hogy az egész tábori és hegyi tüzérség csákója helyett egy osztrák csendőrsisak fajtájú sisakot vezetnek be, a kartusch is megváltozik, de hogy ezek a tervek megvalósulnak-e, vagy sem, az még a jövő kérdése. Mondniak különben, hogy a 4 ujonnan felállítandó hegyi tüzezredből 2 Magyarországra kerül.

G. L.

A franciák 1812-ben 600.000 fővel vonultak be Oroszországba és 450.000 embert veszítettek a fáradalmak és a betegségek révén. Az oroszoknak 300.000 főből álló hadseregéből ugyanekkor csak 80.000 ember maradt meg. Védekezzünk a háború borzalmai ellen és támogassuk a Vöröskereszt-egyletet.

Enver basa kiáltványa.

Mielőtt a hadügyminiszter a kamara elé terjesztette a 115 millió koronás rendkívüli hadi hitelre vonatkozó törvényjavaslatot, előbb a nemzethez intézett egy kiáltványt, amelyben a mult sorscsapásait, az osman birodalom lassu pusztulását leírva, rámutat a hadsereg fejlesztésének szükségességére.

A kiáltvány élénk színekkel ecseteli a mult évi Balkán-háboru borzalmait, amelyekben az asszonyok és gyermekek ezrei pusztultak el, felsorolja a szent sírokat, amelyeket az ellenfél lábbal taposott, az osman birodalom testéből kihalított részeket, amely véres sebhelek még most is sajognak.

Az elmúlt év borzalmain 35 évvel ezelőtt az ősök is átéstek, szintén tanui voltak az osman birodalom vereségeinek.

Mig a nagy, hódító Soliman sultán alatt, a török határ néhány hónapi menetre volt a fővárostól, addig most Konstantinápolyba hallatszott az ellenséges ágyuk dörgése. Mig az ősök lovai a Közép-Duna vizéből ittak, most az ellenség a Maritza és Vardar vizéből itatja lovait.

Évszázados hibák és sorscsapások következményei ezek, amelyeket orvosolni a jelen kormány első kötelességének tartja.

Főhibának tartja a hadvezetőség, hogy elmulasztották az ifjuság harci kiképzését.

Ha a jelenlegi hadsereg és tisztikar nem felelt meg a modern kor hadviselésének, ennek az okai azok, akik elmulasztották a jelen nemzedék katonai kiképzését.

Osman sultán vitézei, akik egy 100 milliós nemzetet alapítottak, nem a kávéházakban és egyéb mulatóhelyeken töltötték el ifjuságukat, hanem 7 éves koruktól a fegyverforgatást, lovaglást, nyilazást tanulták.

Az ifju nemzedék, a mai kor tudományát feldolgozva s megemészelve, ne csak fejjel, de testtel is iparkodjon a hazának szolgálni. Célszerű tornák, sport-versenyek és katonai gyakorlatok megtartásával igyekezzen testét a katonai és hadi fardalmak elviseléséhez előkészíteni és edzeni.

Az európai hatalmak mintájára a sultán elrendelte a katonai előkészítő tanfolyamok felállítását. Minden középiskola köteles egy ilyen tanfolyamot felállítani s az ifjuság testi nevelését fokozni. A hadügyi kormány ingven rendelkezésre, hogy a céllövészet is megfelelő mértékben gyakoroltassék.

Az ifjuság az iskolán kívül, a német mintára szervezett gyermek-csapatokba osztatik be.

A kormány az ilyen sikeresen megalkotott ifjusági csapatoknak külön fegyvereket, töltnyvt, sőt kiképző tisztet fog rendelkezésre bocsátani.

A kormány pénzbeli jutalmakat is helyez kilátásba, a legsikeresebben mű-

ködő csapatok és azok vezetői számára.

A hadügyminiszter ezüst és nikkell emlékérmekkel akarja jutalmazni, illetve kitüntetni azokat, kik kiváló eredményeket tudnak felmutatni az ifjuság katonai nevelésének terén.

Mintha csak Scharnhorst s a porosz ifjuság katonai ujjászületését látnók magunk előtt, amint a gyűlölt Napoleon-iga letérésére készülnek, ugy dolgozik most az ifju-török nemzedék az évszázados mulasztások és vesztések kipótlásán s talán a gyűlölet boszulángja is emészti ezen tüzet, amely a mint látszik ez egyszer nem lesz szalma láng.

A kamara, a hadügyminiszter kiáltványa s a kamara előtt tartott rövid beszéde után, a 115 millió rendkívüli hadi hitelt, vita nélkül fogadta el.

F—y.

—————

Változások a bécsi japán nagykövetségén.

Japán új bécsi nagykövete, Aimaro Sato, július végén foglalja el állását. A japáni diplomata jelenleg rangban legidősebb Japán követei között.

Igen nagy tudású, előkelő képzettségű politikus, aki az európai viszonyokat különösen ismerheti, hiszen alig van európai főváros, ahol hosszabb vagy rövidebb ideig ne ténykedett volna. Jelenleg hét év óta képviseli hazáját Hágában, ahol különösen nagy tevékenységet fejtett ki a békekonferenciák körül. Aimaro Sato annakidején Japán egyik megbízottja volt a portsmouthi tárgyalásokon, ahol Oroszország delegátusaival szemben eredményes munkát végzett.

Genshiro Nishi követségi tanácsos, aki a japán nagykövetség ügyeit jelenleg vezeti, eltávozik helyéről. A Bécsben általános becsülésben álló rokonszenves diplomata távozását őszintén sajnálják a diplomácia körében.

—————

Lapunk az államvasutak pályaudvarain és minden nagyobb dohánytözsdeben kapható. — Mutatványszámot kívánatra mindenkinek szívesen küldünk.

—————

A katonai bíróságok tárgyaló termei.

Az új katonai és honvéd büntetőperrendtartás a nyilvánosságot a hadbírói tárgyalások életető elemévé teszi és így megfelelő tárgyaló-termekről kellett gondoskodni. A budapesti cs. és kir. dandár- és hadosztály-bíróság a Margit-köruton, a régi helyőrségi bíróság épületében talált elhelyezést a legmodernebb beosztásban. Külön tárgyaló-terme van ugy a dandár-, mint a hadosztály-bíróságnak. Minden tárgyaló-terem mellett külön szoba az ügyész, a védő, a tanúk, a vádlott és a bíróság tagjai részére. Különösen szép és egy esküdtzéki teremnek is beillik, a hadosztály-bíróság tárgyaló-terme.

Már kissé szűkebb és kedvezőtlenebb a budapesti honvéd dandár- és hadosztály-bíróság elhelyezése. A Konti-utcában, a régi honvéd fogház épületében van a honvéd hadosztály- és a vele szemben levő épületben a honvéd dandár-bíróság. És dacára az elkülönített elhelyezésnek, nincsen mindenkinek külön tárgyaló-terme, hanem a honvéd dandár-bíróságnak tárgyalásaikat mindenkor át kell menni a honvéd hadosztály-bíróság tárgyaló-termébe, amely terem egyébként szép és a célnak igen jól megfelelő.

A legfőbb honvéd törvényszék Budán, a Tábor-utcában, egy magánházban nyert elhelyezést. Ez a helyviszonyok szerint modern berendezésű lesz de mindenesetre kár az, hogy a város belső részeitől és szerveitől messzire esik.

Első felfolyamodás a legfelsőbb honvéd törvényszéken.

A legelső felfolyamodás a napokban érkezett a legfelsőbb honvéd törvényszékhez. A felfolyamodást vizsgáló fogság elrendelése miatt adta be egy honvéd vádlott és annak feloldását kérte. Döntés még eddig nem történt.

Az első tárgyalások.

A bécsi hadosztály és dandár-bíróság előtt f. hó 24-én lesznek az első tárgyalások. A hadosztály-bíróság első tárgyalása Kunz Jarosláv alezredes-hadbíró lesz tárgyalásvezető és a védői tisztet Rosenfeld Viktor dr. ügyvéd tölti be. Ugyanezen a napon tartják a dandár-bíróság első tárgyalását is, amelyen Wilhelm százados-hadbíró lesz a tárgyalás vezetője és Statimirovics Milán lovag dr. ügyvéd látja el a védelmet.

Tárgyalások a budapesti cs. és kir. katonai bíróságok előtt.

A budapesti cs. és kir. dandár- és hadosztály-bíróság egyelőre nem kezdi meg a tárgyalások rendjét, hanem bvárja, míg 3 vagy 4 bűnügy összegyűlését és akkor kezdi meg a tárgyalások köztüzését.

A nagyhatalmak tengeri légi flottájának összehasonlítása.

A nagyhatalmak az utóbbi időben tengerészeti célokra szolgáló légi flottájukat mindinkább fejlesztik. Az alábbi táblázat erre és általában a tengeri haderőkre vonatkozó néhány érdekes adatot tartalmaz:

	Anglia	Német-ország	Francia-ország	Orosz-ország	Olasz-ország	Ausztria-Magyar-ország
A hadműveleti flotta hajóinak száma	602	356	440	255	209	117
Összdeplacement 1000 tonnákban kifejezve	2.455	1.203	779	538	486	251
Harcérték ¹	2.289	1.214	746	530	482	249
Harcérték Ausztria-Magyarország flottájához viszonyítva	9.2	4.9	3.0	2.1	1.9	1.0

Kormányozható léghajók a flotta céljaira:

Tényleg rendelkezésre áll	2	2	—	—	3	—
Ezek összirtartalma 1000 köbméterekben	17	57	—	—	27	—
Tervezett léghajók száma	?	10	7	—	7	—
Ezek összirtartalma 1000 köbméterekben	?	220	140	—	84— 140	—

Hydro-aeroplánok² a flotta céljaira:

Tényleg rendelkezésre áll	75	26	26	24	30	11
Tervezett beszerzés	25	50	?	?	60 ?	—
A fejlesztésre (léghajók és repülőgépek) fordítandó összeg millió koronákban	32.0	16.8	26.4	3.0	11.0	—
Fenti összeg feloszlik mely évekre	1913— 1915	1914— 1918	1913— 1916	1913— 1914	1913	—

Megjegyzés:

¹ A harcértéket a következő kulcs szerint számítottuk:

Torpedóhajóműveknél	minden 1000 tonna deplacement után	1.0	egység
Ágyunaszádoknál	" 1000 "	" 0.5 "	"
Páncélos cirkálónál	" 1000 "	" 0.8 "	"
Csatahajóknál	" 1000 "	" 1.0 "	"
Nagy cirkálóknál	" 1000 "	" 1.1 "	"
Nagy kaliberű csatahajóknál	" 1000 "	" 1.3 "	"

² A nagyhatalmaknál a hydro-aeroplánoknak számos típusa van képviselve s ezek két főcsoportra oszthatók:

a) Az egyik csoportban vannak azok a gépek, melyek futókerekek helyett két vagy több uszótesttel vannak ellátva.

b) A másik csoportba tartoznak az úgynevezett repülő csónakok, melyeknél a készülék törzse csónakalakuan van kiképezve.

Utóbbiak mind nagyobb tért hódítanak, mert alkalmasabbak a vízről való felszállásra.

Némelyik típus kerekkel is el van látva, hogy szükség esetén szárazföldön is leszállhasson.

Hadihajók leszerelése.

Haditengerészetünk három hajóját, a „Zenta”-t, a „Babenberg”-et és „Monarch”-ot legközelebb leszerelik. A három hajót szolgálaton kívül helyezik.

Az angol flotta próbamozgósítása.

Az angol flotta összes az angol vizeken tartózkodó és operatív célokra alkalmas hajóival próbamozgósítást hajt végre a brit haditengerészet vezetősége. A próbamozgósításnak semmiféle politikai háttérrel nincsen és tisztán tengerészeti célokat

szolgál. Ez a próbamozgósítás azért is különösen érdekes, mert ezáltal olyan száma a hadihajóknak lesz egyszerre szolgálatban, amelyhez foghatót eddig egy állam sem produkált. A próbamozgósítás részleteit és eredményeit nagy érdeklődéssel várják nemcsak Nagy-Británia, de az egész világ tengerészkörében.

Haditengerészeti repülő állomás Ajaccioban.

Párisból írják: A tengerészetiügyi minisztérium elhatározta, hogy Corsica-szigetén, Ajaccioban, Napoleon szülőhelyén haditengerészeti repülő-állomást létesít.

Lövészünnep Ujverbászon.

Az ujverbászi főgimnázium katonai lövésztanfolyama első kiképzési évét folyó évi június hó 15-én zárta le ünnepélyes lövőverseny keretében.

A tanfolyam 1913. évi szeptember hó közepétől 1914. évi június hó közepéig tartott, mely időben hetenként egyszer: szombaton délután 3—5 óráig folyt a kiképzés Biliczky Lajos főhadnagy kiképzési terveze szerint, Dala Géza főhadnagy vezetésével.

A tanfolyam eredményeiről beszámoló versenyt Dala Géza főhadnagy ügyesen összeállított programja változatossá és érdekessé tette. Az ifjak nem csupán a fegyver kezelésében mutattak elismerésre méltó jártasságot, hanem katonás fellépésükkel is a közönség elismerését vívták ki.

A verseny eredménye a következő:

I. Löwenberger Jakab VI. oszt. tanuló, II. Kozma Dezső VI. oszt. tanuló, III. Dietrich Jakab VI. oszt. tanuló, IV. Klobusitzky Gusztáv VI. oszt. tanuló, V. Grundik Vladimir VI. oszt. tanuló, VI. Benedek Andor VII. oszt. tanuló, VII. Schmidt Fülöp VII. oszt. tanuló, VIII. Baranyi Károly VII. oszt. tanuló.

A verseny befejeztével Székely Sándor főgimnáziumi igazgató lelkes beszédet intézett az ifjusághoz a nemes sport ápolására buzdítva őket. Egyben pedig Dala Géza főhadnagynak eredményes működéséért hálás köszönetet mondott.

Az ünnepélyen az ujvidéki honvédtisztikar is teljes számban megjelent Danzinger Károly őrnagy vezetésével, aki lelkesítő szavak kíséretében osztotta ki a díjakat.

Díjakat adományoztak: A honvédelmi Miniszter, 6/3. honv. zászlóalj tisztikara, a gimnázium tanári kara, Engisch Frigyes, Klein Mihály, Rötufuchs Jakab, Csia Károly, Kiss Gyula, Horovitz T., kiknek a főgimnázium ifjusága külön is hálás köszönetét nyilvánította. —M-t.—

A franciák 1812-ben 600.000 fővel vonultak be Oroszországba és 450.000 embert veszítettek a fáradalmak és a betegségek révén. Az oroszoknak 300.000 főből álló hadseregéből ugyanekkor csak 80.000 ember maradt meg. Védekezzünk a háború borzalmai ellen és támogassuk a Vöröskereszt-egyletet.

Visszatekintés a concours-okra.

(Folytatás)

Multkori cikkünkben kifejtettük, hogy az olaszok ma is az ő régi olaszos modorukban ugratnak azzal a különbséggel, hogy a lovaglásban tökéletesedtek.

A mi gyakorlati szabályzatunk új pótléka szerint ugrásnál a lovas maradjon ülve, felsőcombja és térdje erősen zárkóva s az alsó comb a ló mellett maradjon. Az elugrásnál a felső test a ló mozgását jól kövesse, *a földreéréskor azonban akként tartson ki, hogy ne essék előre.*

A szabályzat itt arra helyezi a súlyt, hogy a lovas ne essék előre, ahelyett, hogy ne essék hátra, s ez a felső test hátravételét fogja eredményezni, ami eddig is legnagyobb hibánk volt.

Az olasz ugratási mód előnye, hogy elugrásnál szárat engedve, a ló fejét és nyakát, melyekkel a ló a magasugrásoknál lendületet vesz, szabadon engedi, továbbá ezáltal és a kengyelbeállítás által testsúlyát a ló gerincének egyetlen fix pontja, a nyak fölé áthelyezve, *a ló hátát s ezáltal hátulját felszabadítja.*

Földreéréskor a lovas és a ló hibáit, melyeket az ugratásnál elkövetnek, a minimumra csökkentik ezáltal, hogy a lovas esési ereje megtörik és nem esik rá a ló hátára.

A mi szabályzatunk csak az elugrásra vonatkozólag fogadta el az olasz ugratási rendszert. — Földreéréskor, úgy látszik, még mindig a ló hátára merőleges ülést kíván. Szóval még mindig félrendszabály!

Tehát még most sem vettük át mindenben az olaszok rendszerét, még mindig az egyéni kísérletezés terén mozgunk, mikor már az egész világ elfogadta az olasz ugratási rendszert, mely 20 éves multa és sikerre hivatkozhat.

Elvégre szép dolog az önértzet, lovas embernél okvetlen szükséges is, de az ilyen önértzet azt az operette-mondást juttatja eszünkbe: „Ha magamhoz méltóval akarnék társalogni, akkor egyedül társalognék”. — Már teljesen idejutottunk az ugratás terén, most már büszkén elmondhatjuk, hogy ebben a tekintetben tényleg egyedül állunk.

Minden külföldi állam küldött az olaszokhoz, franciákhoz tiszteket az ugratás tanulmányozására, csak mi nem. — Nincs rá szükség. A mi lovasságunk mindig a legjobb volt, most is a legjobb és mi nem hagyjuk a mi szép osztrák ülésünket és stílusunkat elrontani.

Legujabban azonban már óriási haladás tapasztalható. — Most minden külföldi konkurenciára kiküldik egyik legkiválóbb iskolalovasságunkat az ugratás tanulmányozása céljából. Ez azután minden egyes alkalommal büszkén konstatálja, hogy a lovaglásban utólérhetetlenek vagyunk; az ugratás ellenben, az nem lovaglás, az nem pozitív művészet, az csak a véletlen játéka; ami

már feltétlenül nagy elismerés az ugrató sport haladására egy olyan iskolalovas részéről, aki életében minden vadászaton biztosan felbukott.

Volna erre úgy új, bár merész indítványunk. — Nem lehetne vajjon egyszer kísérletképpen egy ugrató szakembert kiküldeni az ugratás tanulmányozására, ki a jövőben hivatva lenne annak tanítására is?

Vajjon nem volna-e célszerű a Militár-Reitlehrer-Institutban egy ugrató osztályt felállítani egy díjugratásokban már bevált tiszt vezetése alatt? Hogy x y lovaglótanárt, ki eddig mint kiváló iskolalovas tünt ki, egy szép napon kinevezik a monarchia legjobb ugratójának, elvégre nálunk nem szokatlan dolog és mi, mint jó katonák és hívők alázattal meghajlunk ilyen olimpusi kinyilatkoztatások előtt, de a fegyelmetlen külföldiek nem. És elviszük a díjakat a korifeus elől. Ugy látszik a külföldiek nem ismerik azt a mondást: „Akinék az Isten hivatalt ad, annak ész is ad”.

Nem minden jó iskolalovas jó ugrató is egyuttal, sőt ez a legnagyobb ritkaság.

A mai modern világ a specialistáké. Ha ezt az elvet követnők, akkor nem halanánk olyan nyilatkozatokat, hogy egy ugrólónak nem kell vágatunkát adni. Akkor elejét vennénk annak az állapotnak, hogy míg a díjlovaglásban a legideálisabb rendszeresség uralkodik, egy-egy iskola-lovat több évi rendszeres munkával lovagolunk be, addig az ugratásban kísérletezést, rendszeretlen erőszakoskodást és rapzodikus kapcsolást látunk. Pedig a belovaglásnál elkövetett hibák könnyebben kijavíthatók, az ugratásbeli hibák azonban sokkal nehezebben, talán soha.

Eppen ezért, ha a Reitlehrer-Institutnak a wieni concours-on való szereplését hibáztatnunk kell, az főleg azért történik, mert készületlenül vett részt a mérkőzésen, s ahelyett, hogy az ugratás terén valami rendszeres szép munkát láttunk volna, belovagolt, nyugodtan kézben levő lovakon való ugratást, a Reitlehrer-Institut színvonalához méltatlan készületlen fiatalos heveskedést láttunk.

Ha eredményt nem, legalább rendszert szerettünk volna látni a Reitlehrer-Institutól.

El kell ismernünk, hogy a Reitlehrer-Institut a lovaglásnak valóságos akadémiaja. Josipovich őrnagy iskola-osztálya a finom lovaglási művészet non plus ultrája. Kívánatos volna azonban, hogy a monarchia ezen vezető intézetében ne csak a lovaglásnak, hanem az ugratásnak is legyen egy Josipovich-a. Akkor nem fordulnának elő erőszakos beugratások, ebből származó csökönységek, tömeges bukások stb.

A mi ugratásunk jellege a „Schneid”, a modern ugratásé az alaposság. Ha mi meg akarunk tanulni ugratni, nekünk is az alapossgót kell jelszavunkul választani.

A „Schneid”-nek van helye versenyen, vadászaton, háboruban, de díjugratáson csak az alapossgóval egyetemben. „Schneid” alapos beugratás nélkül egy concours-on egyszerűen nevetséges. Olyan, mint mikor valaki egy vivóversenyen nagyokat üt, merészen, de ügyetlenül támad.

A concours nem verseny, a concours nem

vadászati, — a concours csak concours. Öncél.

De hát akkor mire való? — Ugyanarra mint a díjlovaglás és az iskola-osztály. Mind öncél. Mert azt hiszem, azt senki sem akarja állítani, hogy az iskola-osztály lovai vagy a díjlovaglásos lovak a világ legjobb használati lovai, vagy hogy a díjugrató lovak egyuttal a legjobb vadász-lovak is.

De hát akkor mire való mindez, ha semmi gyakorlati célt nem szolgálnak?

Erre vonatkozólag azt kérdezzük, hogy mindig a legjobb céllovó egyuttal a legjobb vadász is? Másrészt lehet-e jó vadász, aki célt nem talál? Lehet-e jó katonaló, amely nincs belovagolva? Lehet-e jó vadászló, amely nem tud ugrani?

A lovagló mérkőzések tulajdonképpeni célja a nevelés és a tanítás. *Haladás minden téren csak nyilvános verseny által érhető el.*

Ezek előrebocsátása után hasonlitsuk össze nálunk és az olaszoknál azon tényleges állapotokat, melyek a mérkőzés eredményére döntő jelentőségűek voltak.

Nálunk a Reitl.-Inst.-ot kivéve, mely sajnós, testületileg vett részt a mérkőzésen, csak egyesek vettek részt saját vagy kincstári, de mindkét esetben saját maguk által előkészített és beugratott lovakon. — Hangsúlyozni óhajtjuk, hogy az olaszok nemcsak az ugratásban, hanem a lovak beugratásában is mesterek, tehát ezen tekintetben főleg hátrányban voltunk az olaszokkal szemben, akik évtizedekre visszamenő tapasztalatokkal rendelkeznek, míg mi ebben még tényleg csak kísérletezünk.

Hogy a lovak beugratása a fődolog az ugratásnál, azt néhány külföldi résztvevő szereplése mutatja, kik éppen nem lovagoltak alaposan, sőt amúgy kurucos-magyarosan, jól hátravett felső testtel; ennek dacára lovaik igen jól ugrottak.

Nekünk azonban lovaink beugratására nem volt meg az alkalom. A legtöbb állomáson nincs ugratókert, vagy legalább is nem olyan, hogy azon egy nemzetközi mérkőzésre elő lehessen készülni. — Bécsben magában is tavaly még csak a Reitl.-Inst. ugrató-kertje állott rendelkezésre, melyet azonban gondosan elzártak idegenek elől.

Budapestben ma sincs ugrató-kert, ahol évközben ugratni lehessen.

Aki jelenleg Budapesten ugratni akar, annak csak a gyakorlóterek 80 cm. magas akadályai állnak rendelkezésére!

Már pedig addig, míg megfelelően berendezett ugrató-kertek rendelkezésre nem állnak, modern értelemben vett ugratásról szó sem lehet.

A modern ugratás karakterisztikuma a surolás nélküli „tisztá” ugratás. Erre a lovat rászoktatni csak állandó fegyelmelés és edzés által lehetséges. Erre egy állandóan használható, jókarban levő ugrató-kertre van szükség, az ugratáshoz értő szükséges személyzettel. (2—3 ember.)

Különösen szükséges ez a fővárosokban, ahol a nagy távolságokra való tekintettel az akadályok és személyzet kiszállítása alig lehetséges.

Mostanában minden ezred kapott 500 koronát ugrató-kertek építésére. Ez az összeg oly csekély, hogy ebből alig lehet valamit csinálni, különösen mikor a további fentartásról nem gondoskodnak.

Nézzük most az olasz viszonyokat. Az olaszok állami segíten a legjobb — többnyire írlandi — lovakat összeszedik s azt beugratva, akklimatizálva, a legjobb lovasaiknak osztják be. Mikor elhatározták a wieni mérkőzésen való részvételüket, a kiszemelt lovakat és lovasokat egy fél évvel előbb a pineroloi lovaglő iskolában egyesítették és beugratták, minden lovast a neki legjobban megfelelő 4—5 (összesen 39) lóval lovasitva.

Nálunk jó lovon esetleg gyenge lovas ült, jó lovas rossz lovon lovagolva teljesen egyenrangú ellenfelek közt is az olaszok javára billentette volna az egyensúlyt.

Egy magánember, ha még oly vagyonos is, egy állammal nem konkurrálhat.

Mielőtt a wieni mérkőzés eredményét összegeznénk, még egy pár aktuális és ugratással szorosan összefüggő kérdést óhajtanánk megbeszélni. — Ezek a ló, az ütem és a kengyelcsatolás.

(Folyt. köv.).

Dr. Artagnan.

Sport-aktuálítások.

A „Tiszti lovasegylet” által a f. évben rendezendő versenyek céljaira a honvédelmi miniszter 1200 koronát adományozott.

*

Kottingbrunnban ma, 19-én kezdődnek a lóversenyek és folytatódnak 21., 23., 25., 26., 28. és 30-án.

*

A siófoki versenyek nagyon szépen sikerültek. Nagy mezőnyeket láttunk, az idő kedvező volt és a tribünökön elegáns közönség nézte végig a futtatást. Az első nap attrakcióját, a senior-versenyt, melyben csak 40 évnél idősebb lovasok vehetnek részt, Kendeffy Gábor nyerte meg. Kendeffy annakidején mint urlovas, professzionisták között lovagolva, először nyerte meg a rákosi gátversenyt. Az utóbbi 10 évben egyáltalán nem versenyzett.

*

A siófoki nagy gátversenyt Jankovich Bésán Gyula Tenyeres nevű s. m.-je nyerte meg 8 társa ellen.

*

Rotschild báró 3 éves ménje, *Sardanapale* 2 hét alatt megnyerte a francia derbyt, a Grand Prix-t és a Prix du President de la Republique-t. E rövid idő alatt 600,000 franknál többet nyert szerencsés gazdája számára.

Prosperáljon, terjeszkedjék, legyen nagy és hatalmas a Vöröskereszt és tartsuk mindnyájan szem előtt azt az igaz mondást a Vöröskeresztre nézve, mely így hangzik: *In hoc signo vinces!*, ebben a jelben győzni fogsz!

Hisszük, reméljük, hogy a Vöröskereszt egylet útján az egész társadalom részt fog venni a mentő, sőt mondhatnánk honmenetű munkában.

Hisszük ezt azért, mert csak egyesült erővel leszünk képesek a viharos jövőnek ellentállni.

(Báró HAZAI SAMU).

A határszéli vadászcsoportok felszerelése.

Ö Felsője jóváhagyta a határszéli vadászcsoportok felszerelésére vonatkozó új szabályokat. A felszerelési határozványok a következők:

Általános ismertető jelek:

Kabát, zubbony, köpeny, térdnadrág csukaszürke színben. Szegélyszín takarmányzöld. A gomb sárga és sima. Vadászjelvény a kabátgalléron és a zubbonyhajtókán. Tolldisz a sapkán.

A tisztek ruházata, fegyverzete és felszerelése:

Vadászkalap, fekete sapka. A kalap és sapka ezüstözött pakfongból készült kétéjú sással. A sapkán tolldisz is van. Kabát, zubbony, nyári zubbony, köpeny és korgallér csukaszürke, a nadrág kékszürke takarmányzöld szegéllyel; mindkét oldalon 3—3 cm. széles, szegélyszíni szövet nadrágsávval van ellátva és díszöltözetben (lőháton lovaglónadrággá átalakítva) föltétlenül viselendő. A térdnadrág csukaszürke. A nem lovasított tisztek menetöltözetben föltétlenül viselni tartoznak. A lovaglónadrág csukaszürke és lovasítottak menetöltözetben viselni kötelesek. Lábszárvédők a nadrágszövet, esetleg nyári pantalló szövetéből készülnek és gyalog kivonulók díszalkalmak kivételével hordják. A ruházathoz tartoznak még: Nyári nadrág, nyakszegély, nyakkendő, csizmácska (füzős cipő).

Ha dísz vagy menetöltözet nincsen előírva, akkor szolgálatban és szolgálaton kívül meg van engedve a következő ruházati cikkek használata:

a) Lovon: Mindenféle lovaglónadrág, vagy lovaglásra átalakított pantalló.

b) Gyalog: Mindenféle a felszerelésben előforduló nadrág, lovasítottaknál lovaglónadrág is, ha az etikettet nem sérti, csizmával, vagy bőrkamásnival és füzős cipővel.

Lovasítottak díszöltözetben lőháton föltétlenül csizmát és dragonyossarkantyút hordanak. Bőrkamásnik a menetöltözethez vannak előírva lovasítottak és nem lovasítottak számára egyaránt.

További felszerelési cikkek: Fehér és szürke keztyűk, gyalogsági tisztikard, ismétlőpisztoly löszerrel, pisztolytáska, messzelátó, bőrv, tábori öv, kardbojt, kardkötő, köpenyszíj, igazolványlaptok, zsákocska élelmiszer számára, térkép-táska.

Lőfelszerelés: Magyar nyereg; a tipust egyénileg lehet kiválasztani.

A legénység ruházata, fegyverzete és felszerelése.

Vadászkalap, kalapkürt kettős sással ezüstözött pakfongból, tolldisz, térdnadrág, zubbony lehaitógalérral, mint a nyári zubbonynál, nyári zubbony, kapucias gallér (a cs. kir. Landwehr-hegyicsapatoknál rendszeresített) egyező formában

és csukaszürke színben). Félcsizma. A ruházat további része és a fegyverzet ugyanaz, ami a vadászcsoportoké. Ha a helyi viszonyok ezt szükségessé teszik, hegyászó cipőkkel is felszerelik a csapatot.

A tolldisz.

A tolldisz barnafekete és fehér tollból áll, utóbbi tiszteknek és tisztjelölteknek — és pihéből áll. Egy kb. 28 cm. hosszú drótra van erősítve. A drótnak alul rugója van, amelynél fogva a baloldali sapkarészen egy posztóhüvelybe lehet erősíteni. A tolldisz szolgálatban föltétlenül viselni kell. Szolgálaton kívül nem kötelező.

A határszéli vadász-jelvény.

A kabátgalléron és a zubbonyparolín a tisztek, tisztjelöltek és a legénység egy sást viselnek. A jelvény a VIII. rangosztálytól fölfelé tiszteknek ezüsttel, a IX. rangosztálytól fölfelé arannyal himzett. A jelvény alatt szegélyosztó van, amely kb. 1 milliméternyire kilátszik a jelvény alól. Tisztjelölteknek és a legénységnek ezüstözött pakfongból készül a jelvény. Díszöltözet kivételével meg van engedve tiszteknek is, hogy ércből préselt jelvényt viseljenek.

A vezérkari főnök szabadsága.

Conrad báró gyalogsági tábornok, a vezérkar főnöke több heti szabadságra Tiroba utazott.

A hadbiztos tanfolyam.

A f. évi hadbiztos tanfolyamra októberben lesznek a fölvételi vizsgák. Azok, akiket a tanfolyamra behívnak, október hó 5-én, 10 óra 30 perckor jelentkeznek a katonai gazdasági szaktanfolyam parancsnokságánál, a bécsi Stift-kaszárnyában.

Fölvételi vizsgára a következő tiszteket hívták be: A gyalogságtól: Dolezsal Jarosláv 11., Lastovka József 15., Michalek Vencel 15., Schiller Erwin 19., Böhrer Péter 29., Kekss Péter 32., Komner Károly 38., Svoboda Jarosláv 45., Smucs Rudolf 53., Nikolic Ferenc 53., Verner Szaniszló 55., Sperl Gyula 58., Polnisch Elemér 65., Bongs Rikárd 76., Kilár Adolf 80., Hartl Ferenc 84. ezredbeli főhadnagyokat és Darvas István 86. ezredbeli hadnagyot. Továbbá: Wisniowski Titus 13. táb. vadász zászlóaljbeli főhadnagyot, Sturm Ferenc 11. dragonyos ezr., Sander Antal 12. drag. ebeli hadnagyokat, Pümpel Hermann 5. vartüzér zlj.-beli, Bartsch Emil 10. árkász zlj.-beli főhadnagyokat, Hozák János főhadnagyszámítás, Dausch Erik kat. számtisztet, Eberl György kat. élelmiszerügyi hivatal-tisztet.

Japán katonai küldöttség Bécsben.

F. hó 14-én japán katonai misszió érkezett Bécsbe. A tisztek tanulmányuton vannak Európában és Szent-Pétervárról érkeztek Bécsbe. Kotzumi és Fakaschine alezredeseken kívül még 4 tisztből áll a küldöttség.

Az olasz vezérkar új főnöke.

Az elhunyt Pollio tábornok helyét az olasz vezérkar élén Cadorna tábornok foglalta el. Cadorna kinevezése nagy meg-

nyugvást és örömet kelet egész Itáliában, mert mindenütt ismerik nemcsak háborúban kipróbált vitézségét és energiáját, de erős szervezőképességét is. Cadorna jelenleg 64 éves és 48 éve szolgál a hadseregben. Utolsó szolgálati állása a 4. hadtest parancsnoksága volt. Az 1911-iki tripoliszi hadjáratban mint hadseregpáncsnok vett részt. Már 1908-ban, Pollio kinevezése előtt kombinációba került Cadorna neve a vezérkari főnökségre, míg most valóban elérte azt a pozíciót, amelyben a szigorú korhatár miatt csak 4 évig működhet. Az olasz tiszti korhatár 68 év és ettől még a kiválóságok kedvéért sem térnek el. Cadorna tábornoknak így csak rövid ideje van arra, hogy beváltsa a hozzá fűzött reményeket.

Tschataldscha és Bulair megerősítése.

A török vezérkar elhatározta, hogy a tschataldschai és bulairi erődítéseket modernizálja. A tschataldschai vonal támpontul szolgáló modern erődöket kap és több közlekedési vonalat építenek, amelyeken a légénység és hadianyag szállítása biztosítható. — A munkálatokat Posselt és Weber tábornokok vezetik.

Botrányos állapotok a francia hadseregben.

Az „Echo de Paris” írja, hogy a francia hadsereg szökevényeinek száma az utolsó évben 80.000-re szaporodott. Ezt az állapotot nem lehet tovább tétlenül tűrni és ezért a párisi lap eredeti eszmét ad a hadvezetőségnek. Azt indítványozza, hogy minden katona, amikor belép a hadseregbe, kapjon egy legitimációs jegyet, amelyen föl legyen tüntetve a teljes személyleírása a Bertillon-rendszer szerint. Ezzel akarja az „Echo de Paris” elejét venni a katonai utlevelekkel való számtalan csalásnak és visszaélésnek.

A HELYÖRSÉGEKBŐL

Tartalékos tisztek kirándulása Királyhidára.

A Vasvármegyei Tartalékos Tiszti Egyesülés a hadügyminisztérium engedelmével f. évi augusztus 4-én tanulmányi kirándulást rendez a királyhídi cs. és kir. hadsereg lövőiskolába. A kirándulást a lövőiskola vezetője, Lehár Antal cs. és kir. 83. gyalogezeredbeli őrnagy fogja kaulozolni. A kiránduláson a fegyver és gépfegyverujtásokat fogják megismerni a tartalékos tisztek, akiknek lovassági és gyalogsági teljes hadi felszereléssel ellátott gépfegyverosztályt is vezetnek elő. Tanulólövészet, sportszerű lövészet és a fényező osztag részvételével tartott éjjeli harcserű lövészet egészíti ki a programot. A kirándulás egy napig fog tartani. Mindazok a tartalékos tisztek, kik a kiránduláson részt akarnak venni, szándékukat a szombathelyi hadkiegészítő parancsnokságon, vagy az egyesület igazgatóságánál mielőbb jelentsék be.

A cs. és kir. hadsereg rendeleti közlönyéből.

Kitüntetések: De Vail Ferenc őrnagynak legfelsőbb megelégedés kifejezése, Mazuga-Fant Antal nyug. kat. főszámtisztnek díszérem negyven évi hű szolgálatokeért.

Kinevezések: Koruma György ezredes a 88. cs. kir. Landwehr-gyalogdandár, Berkljan Márton ezredes a 14. hegyidandár, Budiner Rajmund ezredes a 16. gy. e., Brenner János ezredes a 3. bosznia-hercegovinai gy. e. parancsnokává, Prasnikár Mátyás, Rothenari Albert, Szeparowicz Mihály, Fritsch Rikárd, Prikkel Károly, Grünfeld Ernő, Steiner Vilmos nyug. alezredek nyug. c. ezredeké, Kottner Lázár nyug. őrnagy nyug. c. alezredeké, Gussich Vince báró, Merl József, Löffler Károly, Hebling Rudolf, Heidmann Rikárd nyug. száz. nyug. c. őrnagyokká, Stenzel Benno nyug. főhadnagy nyug. c. százados, Schallinger József tart. hadapródjelölt tart. zászlóssá, Giesl Adolf százados a felsőbb hadmérnöki tanfolyam tanárává, Scheicher Ottó wieni állatorvosi főiskolai ideigl. tanársegéd ideigl. adjunktussá.

Felmentések: Hubl János vezérőrnagy a 14. hegyidandár parancsnoka, Reindl Ede vezérőrnagy a cs. kir. innsbrucki honvédelmi parancsnokságnál, — ezen szolg. állásuk alól.

Beosztások: Matzenau Károly százados a cs. kir. Landwehr-hez, Jeszenák János báró nyug. százados a 2. egyenruházati raktárhoz.

Tartós vezénylések: Doleschall Adolf őrnagy a csaszlaui kieg. parancsnoksághoz, Flögel József őrnagy a tarnopoli kieg. parancsnoksághoz, Wegeler József őrnagy a budweisi, Schmidt Henrik őrnagy a pilseni kieg. parancsnoksághoz.

Athelyezések: Gunesch Oszkár lovag őrnagy az 58. gy. e.-hez, Aichinger János főhadnagy-számvivő a 4. egyenruházati raktárhoz, Seifert Mátyás hadnagy-számvivő a 12. táb. vadász-zászlóaljhoz, Matauscek Ferdinánd tüzérségi szerjárulnok a gráci tüzérségi anyagraktárhoz, Glas Róbert tart. hadapród a 6. vartüzér zászlóaljhoz, Schlott Rezső százados élelmezési tiszt a 6. gy. e.-hez, Ulrich József főhadnagy élelmezési tiszt a 37. gy. e.-hez, Pavlak Kelemen hadnagy élelmezési tiszt a 4. táb. ágyusezredhez, Krassnig Károly tüzérségi szergondnok a trienti tüzérségi anyagraktárhoz, Puchta József tüzérségi főszertisztviselő a St.-pantaleonei tüz. fiókanyagraktárhoz, Lissy Ferenc tüzérségi szertisztviselő a josefstadi tüz. anyagraktárhoz, Schiffner Lajos 85. gy. e. 3. zlj. és Pecurariu Ambrus ugyanezen e.-beli századosok kölcsönösen, Menestrina József dr. tart. zászlós a 31. gy. e.-hez, Csávási Miklós főhadnagy a m. kir. honvédség állományába, Kolowrat-Krakovsky-Liebsteinsky Egon gróf tart. zászlós a cs. kir. Landwehr állományába, Baumgärtner Frigyes vár. ill. szab. főhadnagy, Zrogowski Boniszláv vár. ill. szab. hadnagy, Waschek Frigyes vár. ill. szab. főhadnagy élelmezési tiszt a tényleges állományba.

Szabadságolások: Paradeiser Leó vasuti ezredbeli százados, Kless Viktor 26. gy. e.-beli főhadnagy várakozási illetékekkel, mindkettő egy évre.

Tartalékba helyezés: Viljan Mihály 70. gy. e.-beli főhadnagy.

Szolgálatonkívüli viszonyba helyezések: Chaloupecky Vencel dr., Strauss Félix lovag, Kalle Antal, Geiger Lajos, Waiss István tart. hadnagyok.

Nyugdíjazások: De Vall Ferenc őrnagy, Winkelmann Károly, Lulics-Ritter József, Mayer László századosok, Moravetz Konstantin, Nusser Vilmos hadnagyok.

Kilépések a hadseregből: Mayer-Nesslep Ernő, Pernáth Alfonz tart. hadnagyok.

A cs. és kir. vezérkar főnökének rendeletei: A vezérkari főnök megdicsérte: Christophori Károly, Purtocher Alfréd vk. tb. alezredeké, Pflug Ottokár vk. tb. őrnagyot, Peták Rikárd, Mitzka Károly tüzértörzskari őrnagyokat, Heinich Alfréd, Hermann Ferenc hadmérnöki törzsbeli őrnagyokat, Konopik Károly tüzér-törzskari századost, Busch Egon hadmérnöki törzsbeli századost, Zausner Károly vk. bo. főhadnagyot áthelyezte a 66. gyal. dandárparancsnoksághoz.

A cs. és kir. haditengerészet rendeleti közlönyéből.

Kitüntetés: Lanjar Szaniszló dr. sorhajóorvosnak okirati dicséret.

Kinevezés: Salvesani István fegyversegéd 2. oszt. tengerész szolgávé.

Szabadságolás: Philipp Emil 1. oszt. tengerész-főhadbiztos egy évre, vár. illetékekkel.

Szolgálatonkívüli viszonyba helyezés: Beyder-Malburg Jenő tengerész-hadapród.

Szolgálati beosztások: A „Viribus unitis”-re: Herkner Károly korvettkapitány, a kikötői tengernagyi hivatalhoz, a flotta-személyzet kiegészítésére: Helmreichen Frigyes korvettkapitány, a „Tegethoff”-ra: Nedopil Antal fregatthadnagy, a „27”-re: Wachner Egon fregatthadnagy, időleges vezénylés a léghajóosztályhoz (a fischamendi repülő-iskolába): Barich János fregatthadnagy, a „Kaiserin Elisabeth”-re: Macsek Ferenc 1. oszt. gépüzemvezető, a „Pelikán”-ra: Laube Guidó 1. oszt. gépüzemvezető, a „Mars”-ra: Bernetich-Tomasini Ernő lovag, Pummer Gusztáv tengerészjelöltek, a „Bellona”-ra: Mertl Jakab 1. oszt. gépüzemvezető, a tengerészeti arzenál folszerelési igazgatóságához: Salvesani István 2. oszt. tengerész-szolga.

A m. kir. honvédség rendeleti közlönyéből.

Legfelsőbb elhatározás. Ő Felsége Fehér Antal ny. áll. törzsállatorvosnak a főtörzsállatorvosi címet és jelleget adományozta.

Magyar királyi honvédelmi miniszter rendelete: Magasabb fokozatu havidij illetékben részesítettnek: Morvay Béla és Juristowszki Miklós ezredes hadbírák, dr. Nagy László, Szép Sándor, dr. Pridafka József alezredes hadbírák, Császár Győző, dr. Hüttl Gusztáv, dr. Németh Alajos őrnagy hadbírák.

Ideiglenesen megbízatik: Lörincz Ignác csend. százados a IV. csendőr ker. bo. törzstisztjének teendőivel; Kamuty Lajos csend. zászlós a nagybereznai szakasz ideigl. vezetésével.

Beosztatnak: a 31. gy. ezrednél: Istvánffy Miklós őrnagy a 2. z.lj. parancsnokául, Vecsey Géza őrnagy kül. alk. törzstisztül; továbbá a hadbiztosi tanfolyamot végzett következő főhadnagyok: Fokcsay Dezső és Ūrmösy Sándor az I., Mandl Vince a IV., Horcsik Kálmán a III., Omazta Ljaos a II., Novakovics Béla a VI. és Kereső József számtiszt az V. honv. kez. hadbiztosságához.

Athelyeztetnek: Kesserő József ny. áll. százados a npf. ü. tisztek állománycsoportjába, a 17. npf. par.-hoz; a tényleges állományba: Sárosy Lajos és Jankulov Szlávko 7. gy. ezr. tart. gazd. tiszthelyettesek, előbbi az I., utóbbi a III. zlj.-hoz; a *következő csendőrtisztek*: Boldizsár András őrnagy Temesvárra, Cseresnyés Emil százados Kassára, Verbó János fhdgy Csikszederára, Todorosz Lajos fhdgy Szentésre, Risz György hdgy Zombolyára, Vetter Ferenc hdgy Miskolcra, Stadler Ferenc zászlós Nagyszöllőre, Perényi Géza zászlós Székelyhidra, Besser Béla zászlós Gyergyószentmiklósra, Szvoboda Rezső fhdgy Segesvárra, Nádpataky Agoston fhdgy Szekesfehérvárra, Rohonci Imre hdgy Magyaróvárra, Mészáros Iván fhdgy Zomborba, Dalunw József fhdgy Debrecenbe, Paksy-Kis Tibor zász. Berettyóújfaluba, Schweitzer István zászlós Nagyszalontára, Gayer József zászlós Szászsebesre, Friedrich Róbert fhdgy Rimaszombatra, Kálmán János fhdgy Trencsénbe, Gergely Endre hdgy Désre, dr. Gergely Sándor zászlós Resicabányára, Szabó László fhdgy Veszprémbe, Hódossy Károly hdgy Budapestre, dr. Szűcs István zászlós Zentára, Martin Imre hdgy Kolozsvárra, Mallár Béla fhdgy Tordára, Jelinek Sándor hdgy Szegedre, Nagy Lajos hdgy Nagybecskerekre, Daniélovics Zsigmond zászlós Szilágysomlyóra, Bejczy Béla hdgy Pozsonyba, Ziegler Károly hdgy Nagyszombatba, Szinte Gábor fhdgy Brassóba, Gernyeszegi Oszkár fhdgy Dévára, Raab Antal fhdgy Brassóba, br. Orbán Bódog hdgy Nagyszébenbe, Tóth Kálmán hdgy Körmendre, Szaplanczay György zászlós Fogarasra, Nagy István zászlós a XI. ker. állományába; — Jármy Elemér alezredes a 2., György Győző százados a 6. huszárezredhez pótkeret parancsnokul; — Gellért Jenő tart. hdgy. gt. a 17. gy. ezr.-hez, Thirk Werner tart. hadapród a közös hadsereg tartalékába.

A tényleges állományba felvétettek: Horváth Jenő v. ill. szab. hdgy.

Vár. ill. szabadságoltatik: Veres Gusztáv 21. gy. ezr. fhdgy.

Elbocsáttatott: Kuria János tart. hdgy.

Elmozdítottatik: Govor György III. o. főszámvivő.

Athelyeztetik: Wolf Mózes járás őrmester Budapestre laktanya gondnoknak., V. ill. szabadságoltatik: Ditrich Illés főfegyvermester.

Dr. SZILAGYI LAJOS FELELŐS.

A szerkesztésért és kiadásért

Dr. SZILAGYI LAJOS FELELŐS.

A lapot a „Külügy-Hadügy” lapvállalat r.-t. adja ki.

Merkantil-nyomda (Havas és Lehner) VIII., Német-utca 27.

MARTON ALAJOS

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

BUDAPEST IV, VÁCI-UTCA 12.

Bőrdíszműárúk és műipari cikkek raktára.

Nagy választék különféle sportversenyek-, díjlovaglások- és díjlövészetekre
— alkalmas tiszteletdíjakban. —

Elsőrendű utiböröndők, berendezett s üres utításkák.

Toilette-necessairek.

ELSŐRENDÜ

MAGYAR BOROKAT

ajánl JÁLICS PINCE
Tulajd. Kertay György

Telefon
46-13.

Ugyanezen borok minden előkelőbb
fűszer- és csemegetizletben is kaphatók

Tennis-rakettek, sport-eszközök, lovagló- és sétatotok, tajték- és borostyán dohányzószerek, önborotváló és hajnyíró gépek, zseb-kések, fésűk és kefék nagy választékban

HUBER J.

műsztergályos játék-áruházában
BUDAPEST, BAROSS-UTCA 47
Árjegyzék bérmentve.

Poloskairtást

jótállással. Padló beeresztést, acélforgácsolást, festést, mázolást, tapétozást olcsón vállal

Fuchs Budapest, Szondy-u. 37.
Telefon 102-36.

Tiszteknek 10 százalék engedmény.

Telefonszám: József 36-46.

Szenes László

festék, kence, máz, kefe és háztartási árúk gyári raktára

Budapest, VIII. kerület
József-körut 72. szám.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület Budapesten.

Alapított 1840-ben.

Befizetett részvénytőke: K 200.000.000.—.

Tartalékalap: 51.560 252'29.

Könyvecskékre és folyószámlákra elhelyezett betétek állandéka 1913. évi december 31-én: K 412.992.281'61. Forgalomban levő saját kibocsátványok: K 393.158.200.—.

A takarékpénztár 4⁰/₁₀₀-os és 4^{1/2}/₁₀₀-os zálogleveleket, valamint 4⁰/₁₀₀-os és 4^{1/2}/₁₀₀-os községi kötvényeket bocsát ki.

Ezen cimletek teljesen adómentesek, minden tekintetben kaucióképesek és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak, továbbá katonai házhossági óvadékok céljaira s a záloglevelek ezenfelül árvapénzek elhelyezésére is.

TELEFON-SZÁM 164-84.

DERKITS ÉS TÁRSAKATONA EGYENRUHAKÉSZITŐ
ÉS ANGOL FÉRFI-SZABÓSÁGA**BUDAPEST IV.,**
KECSKEMÉTI-UTCA 5.Elsőrendű
látható írásu **Ujlaki-írógépek**a legmodernebbek. Katonai és polgári hatóságok közkedvelt írógéptypusa. **Díjmentes bemutatás országszerte.** Árjegyzék ingyen. **Részletfizetésre is.** Tel. 122-60.
UJLAKI-ÍRÓGÉPTELEP Budapest Erzsébet-körút 28.
1897. óta az írógépszakmában.**Misoga Sándor**cs. és kir. udvari szállító
katonai szabó**Budapest IV.,**

Váci-utca 36. Klotild-palota.

•• Telefonszám: 916. ••

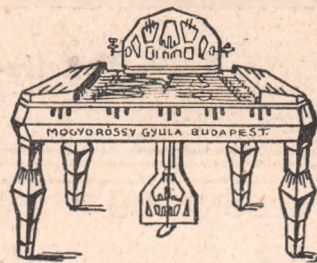
MERKANTIL NYOMDAHAVAS ÉS LEHNER
BUDAPEST VIII., NÉMET-UTCA 27. SZ.Adott esetben hívja fel
a céget ajánlattételre.

TELEFON-SZÁM: JÓZSEF 11-83.

Dusan felszerelt raktár a borotváláshoz szükséges cikkeknek: GILLETTE önbortváló készülékek eredeti pengékkel. Más szerkezetű angol és német eredetű bortváló készülékek igen jó minőségben: 8-10 koronáig. Kitűnő valódi angol és Solingeni bortvakések és fenő szíjak 3-8 koronáig. GOLGATE és egyéb bortváló-szappanok és krémek, ecsetek stb. Jutányos árban

Dankovszky István

Budapest V., József-tér 8.

**EGYÉVI ÖNKÉNTESI
SZOLGÁLAT.**Írta **Dr. Sajgó Jenő** nyug. főhadnagy.Ára 1 korona 60 fillér.
Kapható a kiadóhivatalban.**Cimbalom**

Számos kitüntetés jó munkáért.

Fuvolák, tárogatók, citerák, harmonikák stb. Hurok. Javitás műterem stb.

Mogyorossy Gyulakír. szab. hangszergyár, Budapest, VII.,
Rákóczi-ut 17. — Árjegyzék ingyen.Legujabb szabad. aczélszerkezettel, részleire is. Csodaerős, tiszta hangu **GRAMOFON** (beszélőgép) 25 k. s feljebb. Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Berezel, Bono, Caruso-tól legszebb lemezek 2 korona 50 fillér.**Hegedők** világ-hírű mesterek hű utánzatai.**Szt.-Lukácsfürdő**

kávéház és vendéglő

naponta délelőtt, délután és este

katonazene

Kitűnő ételek és italok. — Polgári árák. — Figyelmes kiszolgálás.

WIRTH J. vendéglős.**BERETVÁS
ÉS SARLÓS**BUDAPEST IV.,
Váci-utca 20 számAngol és francia úri divat.
Saját készítményű fehérnemű különlegességek**A PÓTTARTALEKESI SZOLGÁLAT
ELNYERÉSE ÉS NŐSÜLÉSI ÜGYEK**Írta **Dr. Sajgó Jenő** nyug. főhadnagy.Ára 1 korona 40 fillér.
Kapható a kiadóhivatalban.**HUNGÁRIA BANK R.-T.**

BUDAPEST, IV. KER., KORONAHÉRCÉG-UTCA 18.

Igazgatóság: Gróf Sztáray Sándor elnök, gróf Cagninacci Hyacinthe alelnök, báró Gerliczy Ferenc alelnök, gróf Zichy Géza Lipót alelnök, gróf Apponyi Gyula, Beniczky Ödön, gróf Cagninacci Pál, gróf Erdődy Sándor, báró Wulf de Flotow, báró Hatvany Károly, dr. Lippmann Frigyes, Mannberger Nothomb Albert, dr. Pekár Imre, gróf Choiseul-Praslin Gabriel, báró Prónay Szilveszter Gábor, Schleifer Bretislaw, gróf Seher-Thoss Béla. **Ügyvezető igazgatók:** dr. Aczél János, Walder Béla. **Cégvezetők:** Horvatovics Ferenc, Lakatos Oszkár.**Banokosztály. Gabonaosztály. Műszaki osztály.**
♦♦ **Mezőgazdasági osztály. Vasuti osztály.** ♦♦